

Közlési árak:

están vagy háshoz küldve:
 Egész évre. 20.— kor.
 Félévre . . 10.— kor.
 Negyedévre 5.— kor.
 Egy hónapra 1.70 kor
 Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Hirdetések díja:

Egy □ cm. területen-
 ként 8 fillér.
 Nyilttér és magán-
 érdekű közlemények
 soronkint 40 fillér.

Megjelenik
 minden nap, az ün-
 nepek és vasárnapok
 kivételével.

Szerkesztőség: Kossuth-utca 13. Főszerkesztő: Felső szerkesztő: Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13.
 Ide küldendők a lap szellemi részét illető közlemények. Koncz Ákos. Dr. Orbán József. Előfizetés, hirdetés és magánérdekű közlemények felvétele.

Egységes alapnevelés.

Debreczen, július 20.

Nemrég közölték a lapok, hogy az országos közoktatási tanács állandó bizottsága a felsőbb leányiskolák tantervét függetleníteni akarja minden más iskolafaj tantervétől.

Ez annyit jelent, hogy a közoktatási tanács az első lépés után, melyet a középiskolai tanterv revíziójával helyes irány felé tett, újra visszafelé indul és csinálni akar ismét egy iskolát, mely független a többiektől, s az a leánygyermek, a ki abba belekerül, csak a fölvételi és különbözeti vizsgálatok labirintjén keresztül juthat el másfelé, egyéniségének talán egyedül megfelelő, az előbbiétől teljesen különböző czélú iskolába. Azaz, míg eddig ez a baj csak főként a fiuknál ült sötét gond gyanánt a szülők lelkén, ezentul a leányokról is el kell majd tiz éves korukban döntenünk, hogy kisasszonyt, poetát, vagy tanítónőt, avagy orvost és tanárnőt akarunk-e belőlük nevelni?

Figyelemre és megszívlelésre érdemes erre vonatkozólag az a program, mely egy jónevű tanügyi író cikkében így van kifejezve:

Igyekezni kell először is minden hajlamot fejleszteni egy bizonyos minimumig s egyuttal el kell vállalni bizonyos erős, határozott képességeknek a legmagasabb fokig való fejlesztését. Minden egyénnek úgy az irodalmi, mint a tudományos tanítás alapját el kell sajátítania.

A magyar tanügyi élet gyakorlati terére átvive, ez ennyit tesz:

A gyermeket részesíteni kell legelőször is az összes ismeretek alapfogalmaiban, azaz el kell végeztetni vele a teljes elemi iskolát, azaz a középső oktatás alapfeltételül nem a négy, hanem a hat elemi osztályt kell tenni s a középső oktatás iskolájának ajtaját a tizenkét éves ifjak előtt kell megnyitni s legyen ez a középső oktatás az első fok, tehát három vagy négy éven át minden gyermekre — nemre való különbség nélkül — teljesen egységes. Szünjék meg tehát a mai középiskolák, polgári iskolák és felsőbb leányiskolák négy alsó osztálya s lépjen helyébe egy, a teljes népiskola anyagára támaszkodó középiskola, melynek főfeladata épen az legyen, hogy minden egyénnek módot adjon úgy az irodalmi, mint

a tudományos tanítás alapjának elsajátítására. Ez nyujtsa egyuttal módot arra, hogy az életben szükséges gyakorlati tudományok alapját is elsajátítsa az ifju, mindkét nembeli egyaránt.

Hasonlítson tehát ez az iskola sokkal inkább a mai polgári iskolához, mint a középiskolák bármelyik fajához. Ne legyen benne a tanítási rendszer szakszerű, hanem inkább nyujtsa módot arra, hogy a tanár minél többet foglalkozzék a tanítvánnyal, ismerhesse meg minél több oldalról s így kísérje végig a tanfolyam valamennyi évfolyamán, hogy lehessen belőle úgy a gyermeknek, mint a szülőnek a gyermek jövője tekintetében legfőbb bizalmasa, a kinek szavára hallgathat mindakettő, ha határozni akar a 15—16 éves ifju jövőendő pályája felett.

Mert ebben a korban még mindig van idő úgy a tanulmányok félbehagyása, mint annak bármely irányban leendő folytatása felett való határozásra: lehet a fiuból iparos, kereskedő, lehet a leányból gazdasszony, kinek ennyi tanulás is elég; de lehet mindakettőből postás, vasutas, vagy falusi gazda;

TÁRCZA

A boszorkány leánya.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti tárczája. —
 Írta: Koncz Ákos.

Debreczen város tiszteletes szentáusa az Urnak 1562 ik esztendejének nyárutó hava 22 én törvényt ülni jött össze a város házán. Az akkori főbíró Dujkás István komoly ábrázattal ült az elnöki székből s tőle jobbról-balról az akkori szenátorok: tiszteletes és nemzeti Báthory Mihály, Zabó Gáspár, Kabay Ferencz, Gó Lőrincz, Bagoly Simon, Zombory Kelemen, Kamasz György, Forgó Mihály és Tóth Illés foglaltak helyet; míg az asztal végén a kis Gombos Ferencz nótárius ült, hatalmas ludtollal a füle mögött, olykor-olykor idegesen tekingetve a teremajtó felé. Ennek oka pedig az volt, hogy a főbíró uram épen akkor rendezte be a hajduval, mikor a Borberek kisasszony lakodalmára akart menni, nem is számítva arra, hogy a Nagy Benedek Sára mérgezési pörében neki kell a vallomásokot leírni.

Mert a dolog úgy esett, hogy a vicenotárius Kis Bálint hirtelen megbetegedett és a következő, még most is meglevő alázatos levéllel excusálta magát főbíró uram előtt: Bizodalmas Nagy Joo Uramnak, Fő Bíró Uramnak! Ajánlom köteles szolgálatomot, de az hidegrázásnak miatta nyavalyába esvén, nem assentálhatom magam comporeálás végett a tiszteletes és nemzeti szenátushoz, mert Dikaji feleser Uram borogatásokat praeseribálván, azokkal élni bátorkodom, nehogy emigráljak ez árnyék világból, bár aho-

gyan Isten Fölségének tetszik keresztényi jobbágyi száival meghajlok...

Igy került a tanács asztalához Gombos Ferencz vicenotárius ur, de csak a teste volt ott, mert a szive Borberek kisasszonyra gondolt. Mert biz úgy esett a dolog, hogy Nádudvari Jóska leütötte a kis nótárius ur kezéről a kisasszonyt, kinek oly nagy volt a szépsége, hogy csodájára járnak vala az emberek. Szomorú is volt egy pár hétig a kis nótárius, a ki csak azért maradt le, mert szegény volt, mint a templom egere, míg Nádudvari Jóska portájáról nyolezvan ökör járt ki, pénze meg annyi volt, hogy se szerit, se számát nem tudta.

De Nádudvari Jóska megbecsülte ellenfelét és meghívta lakodalmára Gombos Ferit. A kis jegyző örült a tisztességnek, mert úgy gondolta, hogy legalább utoljára beszél még a szép Vikivel, ki annyiszor fogadkozott, hogy nem lesz másé, csak a Gombos Ferié. Ne esodáljuk tehát, ha valóságos ménkücsapás érte akkor, midőn jó hajnalban megérkezett a főbíró stafétája, berendelvén őt lakodalom helyett törvény kezni.

Gombos Ferencz talán tulságosan is elmerült volna bánatába, ha nagy robajjal fel nem nyílik az ajtó, melyen fegyveres porkolábok előtt egy fiatal leány lépett a tiszteletes tanács elé. Egyszerű fekete ruha volt a leányon s hosszú, éjsötét haja majdnem térdéig omlott alá. Halvány arcáról néhány köny gördült alá, midőn bírái elé lépett. Szemeit lesütötte a földre s hosszú pilláin erősen észrevehető volt a sok sírás. A boldogtalan leány reszketett és alig tudott felelni a bíró kérdésére, hogy mi legyen a neve?

— Nagy Benedek Sára — felelt a leány félénken, alig hallhatólag...

— Édes leányom — szól Dujkás István főbíró — azért hívtunk ide, hogy adj számot bűnödől. Súlyos vétkekkel vagy vádolva, könnyítsd meg tehát bűnös lelkedet őszinte vallomással nemcsak azért, hogy Fölséges Isten megbocsássa bűnödöt, hanem hogy kikerüld a halált... Ne tagadd azért, hogy megrontottad csalfa szemeddél Bodai Gergely családi életét, elemésztetted Sági Benjamin jószágait azzal a méreggel, melyet szülőanyád Nagy Benedek Orsolya csusztatott a kezébe, mikor a hóhér ördöngösségéért a máglyára vitte. De ez még nem minden bűnöd, mert szeretődet, Vid Gáspárt is megmérgezted... Ne tagadd egyiket sem, a tanuk rád vallottak és esküt tettek, szentéges nagy esküt, hogy éjszaka egyedül járkáltál az utcasarokon, lángokat szórtál a szeméjdből, melyektől ember és állat riadva menekült...

— Él az Isten — felelé, felvetve sötét szemét a leány, — hogy mindezeket nem cselekedtem. Époly ártatlan vagyok e bűnökben, mint édes anyám, kit a törvény hóhérkézre adott néhány évvel ezelőtt. Nem volt egyéb bűne, mint az én születésem, verje meg az Isten, aki őt bűnre vitte. Nincs nekem sem egyéb vétkem, minthogy fattyugyereket vagyok, ezért üldöznek és azt mondják, hogy ördöngös vagyok, mint az anyám. Jöjjön a hóhér, égessen meg, szórják szét poromat, de annak minden szemé vádolni fogja azokat, kik törvény elé hurczoltak.

— Ne átkozódjál, leányom — válaszolt Dujkás István főbíró. Tiz ember vallomása szól ellened... Hazug a lelked, gonosz vagy, ördög fajzatja, romlása városunknak... A

és lehet mindezeknek a pályáknak magasabb képesítésű egyéne vagy a tudományos pályák bármelyikén sikerrel haladó tanuló.

Ez utóbbiak számára van szükség e szétágazó felsőbb középiskolákra, melyek aztán szakszerint tanügyi, klasszikus-reális, ipari, kereskedelmi, gazdasági vagy háztartási irányban képezik ki az ifjakat két vagy három éven keresztül s így 18—19 éves korára sokkal alaposabb kiképzetés útján oda juttatja őket, a hova a mai érettségi bizonyítvány vezérli.

Ez volna az egyedül helyes megoldás.

Ma a gyermeket minden három-négy esztendőben válaszutra állítja a tanulási rendszer, melynek rengeteg fajta, egymástól egytől-egyig független tagozata, a különbözőti és felvételi vizsgálatok tömkelegével riasztja el az ifjut attól, hogy egyszerű — talán akarata ellenére is, de minden esetre hajlamaival ellenkezőleg választott pályáját elhagyva, neki megfeleltére térjen át. Ez egyszerűs mind az egyik fajta iskolák túltömöttségét, a másik fajtájúaknak pedig elhagyottságát eredményezi s ennek folytán az előbbieken a tanárok a gyermekek lelkétől idegenek maradnak s képtelenek arra, hogy a szülőket helyes tanácsokkal ellássák.

Ha megszűnik az ok, megszűnik az okozat is: ha életbelépne a fentebb vázolt tervezet, mely szerint az oktatás a gyermek 15—16 éves koráig teljesen egységes maradna s az e felett álló, szakszerint elkülönített iskolák végső bizonyítványa

is minden különbözőti vizsgálat nélkül jogositana a felsőbb tanulmányokra, azonnal megszűnnének a mai káros kapkodások és erejét vesztene a proletariátusnak az a melegágya, melyet a mai széttagolt tanulási rendszer ijesztő mértékben termékenyít.

(B.)

Politikai nyilatkozatok. Mint a B. Tagblatt írja, az ősszel több érdekes politikai nyilatkozat fog történni. Apponyi Albert gróf és Szilágyi Dezso ugyanis akkor tartják beszámolójukat választókerületükben és egyúttal rámutatnak a jövő feladataira is.

Fejérváry Géza honvédelmi miniszter a jövő hónap 20 án tér vissza üdüléséről Budapestre. Néhány napig marad akkor a fővárosban, azután elutazik az ország több vidékén tartandó hadosztály- és hadtestgyakorlatokra.

Tisztelgés az új államtitkárnál. Tegnap tisztelgett a napokban kinevezett kereskedelmi államtitkárnál, dr. Nagy Ferencznel, a magyar vasművek és gépgyárak országos egyesületének küldöttsége, Förster Nándor elnök, miniszteri tanácsos vezetése alatt. Az államtitkár biztosította a küldöttséget, hogy nagy érdeklődéssel van a hazai vas és gépipar iránt. Ugyanakkor tegnap tisztelgett dr. Nagy Ferencz államtitkárnál a Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság igazgatósága, melyet az elnök távollétében Förster Nándor miniszteri tanácsos vezetett. Az államtitkár az igazgatóság tagjait szívesen fogadta és megígérte a vállalat jóindulata támogatását.

Nyári tanácskozások Ischlben.

Debreczen, július 19.

Honatyák, miniszterek a szélrózsa minden irányában elszéledtek. Nyaral az egész politikai világ. De ez a nyaralás korántsem oly esőndes, oly tétlen, mint az ember

gondolná. Ischlben, a király üdülőhelyén, lázasan működik a nyári parlament, a melyben fáradhatatlanul kovácsolják az új terveket.

Nehéz dolog lehet az a tervcsinálás. Mikor már ezer kísérlet meghiusult, bajos újra megpróbálni az osztrák parlament fölélesztését. Most ennek a munkának az volna a esélja: a monarchia elakadt gépezetét újra megindítani.

Körber, az osztrák miniszterelnök, mint tudósítónk jelenti, az uralkodó elé pozitív adatokat terjesztett arra nézve, hogy a parlamenti válságot megszüntesse. A kormány össze akarja hívni a Reichsrathot a s garanciát akar szerezni, hogy a ház végre munkaképesé is lesz. Hogy milyen módokat terjesztett elő erre nézve a miniszterelnök, az még nem került nyilvánosságra, de a király, mint hírlík, nyíltan és őszintén kimondja, hogy milyen alapon véli a parlament betegségeit meggyógyíthatónak.

A király egyezséget akar a németek és esehék között. És e szándéka mellett állhatatosan megmaradt. Nem tántorította el sem az eddig keserves küzdelmek meddősége, sem a kilátások sivársága, sem a nyelvrendeletek kínos következményei. És ebből az következik, hogy Körber indítványai a nyelvrendelethez vonatkoznak, mert ha a kérdést figyelmen kívül hagyja, békéről szó sem lehet; de az nem következik, hogy az indítványok csupán arra vonatkoznak. Lehetnek, sőt valószínűleg vannak köztük más természetű indítványok is.

Ha Körbernek eddigi titkos tervei sikerülni fognak, az nagy fordulatot jelentene a monarchia ügyeiben. Az évek óta vajdó kiegyezés esetleg létrejöhetne s az osztrák birodalomnak az anarchiánál is rosszabb állapota nyilván megjavulna, sőt reánk se volna ez a változás minden hatás nélkül.

tanuk mind a szemedbe mondják gyalázatot... Olyan vagy, mint máglyán elpusztult anyád, szép ábrázattal bűnös lélek... Hadd jöjjenek a tanuk s ha még akkor is tagadod bűnösségedet, emészszzen meg a tűz, hogy elforduljon városunkról a csapás, melyet a te nagy gonoszságod hozott fejünkre.

Egymásután lépdelték be a tanuk, emberek és asszonyok. Kárörvendő szemekkel nézték a szép vádlottat, ki szó nélkül tűrte gyalázkodó beszédüket, hamis vallomásukat. Csak akkor vetette fel szemét, mikor Kádár János vallott ellene. Sötét szemével merőn nézett a daliás legényre, ki egyszerre csak elakadt vallomásában, mintha csak megbabonázta volna a leány. Hiába biztatta tiszteletes Zabó szenátor ur, a legény egy szót sem tudott tovább mondani és nyilvánvalóvá lett, hogy Sára leányzó rontotta meg a Kádár János világos eljárását...

Mikor a tanuk kivonultak, Dujkás István főbíró újfent vallatásra fogta a leányt, ki midőn nem látta maga előtt Kádár Jánost, rövid habozás után a következő vallomást tette:

„Mikor az édes anyámat megégette a hóhér, árva lettem és nem volt hová lehajtanom fejemet. Még a gyerekek is félve szaladtak el előlem s ujjal mutattak rám, a boszorkány leányára. Anyam halála után már két napig nem ettem, midőn Kádár János nagynénje, a jólelkű Istenes Gáborné házához fogadott. Ő nála ismerkedtem meg Vid Gáspárral... Csakhamar megszerettük egymást és Gáspár megkérte a kezemet. Én azonban nem akartam a becsületes legényt szerencsétlenné tenni, mert tudtam, hogy mindenki elfordul tőle, ha engemet, a hóhér kezén meghalt asszony törvénytelen gyer-

mekét, feleségül veszi. Kértem, könyörögtem, hogy nézzen más leány után s hagyja nekem gyászolni boldogtalan anyámat. De ő nem tagított... Végre is beleegyeztem s már a jegyváltás is ki volt tűzve, mikor egy reggelen Vid Gáspárt halva találták a boldogfalvi utcán. A felcsét azt mondta, hogy méreggel ölték meg a vőlegényemet. A szomorú hírt Kádár János hozta el hozzánk s nyomban azzal vádolt, hogy én emésztettem el a vőlegényemet. Aztán bekísértek és bezártak a város háza tömlőcébe. Hiába erősitgettem ártatlanságomat, nem hittek a boszorkány leányának.

Eszem ágába sem jutott, hogy Kádár Jánost gyanúsítsam, bár tudtam, hogy egyedül neki állott utjában Vid Gáspár — egytát a leány vallomását. — Mert mindig üldözött szerelmével és eget-földet ígért, ha hozzá megyek. De én már Vid Gáspárnak ígértem a kezemet és épen ma két hete kitasítottam őt szobámból. Ekkor ő megfenyegetett, azt mondván, hogy ha az övé nem leszek, nem leszek a Vid Gáspáré sem... Az nap estére híre kelt, hogy Vid Gáspár meghalt...

Az első éjszakán, melyet a börtönben töltöttem, valaki megkopogtatta ablakomat. Odamentem s megismertem a Kádár János hangját. Azt sugta, hogy még nem késő, ha hozzá megyek, kiszabadít a börtönből, de ha nem, úgy hóhér kezére juttat. Én nemet mondtam s azóta nem láttam, csak most, midőn szemembe mondta a hazugságot. Isten engem úgy segítjen, hogy igazat mondok...

A főbíró Dujkás István uram és a tiszteletes Tanács visszafojtott lélegzettel hallgatta a leány vallomását. Gombos Ferencz viczenótárius se gondolt már a Bor-

berek kisasszony lakodalmára, hanem a leányt nézte, aki megtörve a vád sulya alatt, keservesen sirdogált. A kis viczenótárius magában eskült tett arra, hogy Nagy Benedek Sára ártatlan, de a tisztes szenátorok hozzá lévén szokva az elibük került bűnösök fufangosságához, úgy vélekedtek, hogy a leány vádjával a hóhér keze alól kíván megszabadulni.

Végre is Dujkás István főbíró uram törte meg a csendet, imígyen szólván: Leányom! sulyos beszéddel vádolod Kádár János becsületes ifju legényt. Jaj neked, ha eddigi bűneidet hamis vádakkal tetézed. Legyen neked irgalmas az ég, ha gonoszul szóltál... Most távozzál, míg Kádár Jánost kikérdezzük s ha ő ellened beszél, készülj a halálra...

A porkolábok kivezették a halálsápadt leányt, ki, midőn kiment, Kamasz György szenátor világosan kimondta, hogy invezigálni kell a dolgot, mivelhogy „suspiciozusnak látszik a casus.” Ezen a nézetten volt Górn Lőrincz szenátor uram is, minek következtében a főbíró kimondta a deliberatutumot, hogy „másnapig árestomba teendő a bevádolt Kádár János is.”

Ezek után a tiszteletes tanács hazament ebédelni, csak Gombos Ferencz viczenótárius holyongott az utcákon. Folyton a szeméi előtt volt a Nagy Benedek Sára halvány arca és a boldogtalan leány szomorú esete úgy elszomorította, hogy még a Borberek kisasszony lakodalmá sem érdekelte többé.

Éjjel sem tudott ennek mián aludni és nyugtalanul forgolódott ágyában. Szerette volna megmenteni a biztos haláltól a leányt, de abban az időben csekély szava lévén a szenátusban a viczenótáriusnak, ott nem tehetett a

Természetes, hogy a kiegyeztetés a lehető legnehezebb munkába kerül. Körber ismeri a német és cseh pártok hangulatát, jól tudja, milyen sziszifusi munkára vállalkozott, de az erőszakpolitika terére egyelőre nem gondol. Erre csak a végső esetben kerül a sor.

Az ischli tanácskozásokon egy keserű vicez is született: hogy a magyaroknak már két formulájuk van, t. i. a Bánffy-, meg a Széll-féle. Körber és társai megfeszített erővel munkálkodnak azon, hogy végre-valahára Ausztriában is legyen legalább egy formula, a melyet nemzetiségi különbség nélkül elfogadnak.

Hogy mi haszna lesz ennek a nyári parlamentnek, majd megvállik az ősszel.

Mozaik.

Teklának hívták. Fialat volt és kicsiny, minden nemesebb külső nélkül, ámbar nagyon fönhordta a fejét. Telt alakkal birt, gömbölydedség nélkül és azért látszott karosnak, mert felső teste tulságosan hosszú volt. Könnyedén mozgott és gyöngéd taglejtéseivel néha egy boldog gyermek benyomását keltette. A természet szép, de kissé rövid karokat ajándékozott neki, szép gömbölydedséggel. Keskeny kézcsuklója finom csontozatra engedett következtetni. Keze selyempárnához hasonlított, oly puha volt, mintha csont se lett volna benne. Lába picziny, mozgékony, kedves és elegáns alakú volt. Aki látta, szívesen megfedkezett a fejről, mely nem illett e lábacsákhoz. Ez a fej különös jellemet, erőt és erélyt fejezett ki. Erős fej, melyről példátlanul gazdag fekete fürtök hullámlóztak alá a nyakra és homlokra. Csak a legerősebb fésű volt képes e hajtömeg erejével megbirkózni.

Szemei feketék és fényesek voltak, de hidegek és mélység nélkül. Szemöldökeit tulajdonképen szépséghibáknak kellett tartani, tulságos sűrűségük miatt, melyek az orrtövön összeértek és haragos kifejezést kölcsönöztek

arcának. Az egyenes orr tulságos közel ért a finom, összeszorított szájhoz. Arca tejfehér, de egészséges színű volt, pirosba menő ányalattal. Különösen feltűnőek voltak apró gyermekfülei és egy csinos kis lenese az álla közepén.

Otthon esipkés felselyem ruhát viselt keskeny, piros, sárga és fekete sávokkal. Derékát arany zsinór szorította, nyakát régi sárga csipke övezte.

A majom egy fakarikán hintázta magát, fiatal, vézna majmocska volt, mely többé aligha fog nőni, hanem megmarad ilyen kis fürge jószágunk. Nem volt sem félelmes sem undorító, tetszett mindenkinek és úgy találták, hogy arisztokratikus mozgásai sokban hasonlítanak a kis hölgyéihez. Tréfából kiszúrták két fülecskójét és apró függőket tettek belé. A függők tetszetek a fürge állatnak és oly kaczerán viselte, mint valami hiu hölgyecske. Volt neki piros selyemruhája is. De ma reggel nem akarta fölvenni. Fáradtan és csendesesen gubbaszkodott a szoba sarkában, hol napközben tartózkodni szokott, míg az éjszakákat a téli-kertben töltötte, hogy a szalon villamfénye álmában ne háborgassa.

Most ismét csendesesen hintázta magát és néha nyakához emelte kis kezét, mintha a kis aranylánczon akart volna igazítani. Finom lenecsei láncz volt, de mégis láncz, a rabszolgaság jele. Pedig az elővigyázat fölösleges volt: és nem is gondolt szökésre; a kis majom illedelmes volt, sokkal bölcsebb volt, hogysem ilyet kockáztasson.

Ha látogatók voltak a teremben, alvónak tetette magát és sunyított. De ha diót és keserű mandulát kínáltak neki, rögtön erőt vett rajta állati ösztöne: nyugtalan és falánk lett, gyánakvó tekintetet vetett jobbra, balra, mintha valakitől féltene a csemegéjét. Ha jól lakott, fitymáló tekintettel hagyta ott a maradékot és egy nagyvilági hölgy gögös kifejezésével vonult vissza. De legérdekesebb volt akkor, ha magát egyedül érezte. Ilyenkor a hölgyek utánzásában lelte kedvét, úgy a hogy tőlük ellette. Pajkosan kaczerkodott, szerelmes pillantásokat vetett árnyékára, mosolyra húzta szét ajkait,

szemeit szemérmesen lesütötte, majd szomorúságot tettetett, ábrándozott, ajkait mozgatta, mintha valakinek vallomást tenne és szemeit törülgette, mintha könnyeit akarta volna letörölni.

A hölgy karmantyuja a kanapén feküdt, mintha véletlenül dobták volna oda. Orosz rókabőr-karmantyu volt. fekete selyemmel bélelte Oly illatos volt, mint egy ibolyapárnácska. Oly kicsi volt, mintha babának készítették volna. Csak az az említett két kis kacsó férhetett bele. De bármily kicsiny volt is, azért sok mindenféle tárgyat tartalmazott. Először is egy kis batisztzsebkeendő, mely olyan könnyű volt, mint a pehely. A kendőcske egyik sarkába piczi „A” betű volt bevarrva, holott a hölgyet, mint említettük, Teklának hívták. A kendőből bódítóan édes illat áramlott ki, mely lassankint elaltatja az embert. A zsebkendő egyik sarka csomóra volt kötve, melybe egy kis kártya volt rejtve a „hétfájdalmu szüz” képével. A kendőn kívül volt még a karmantyuban egy arany dugóval gondosan bedugaszolt kristályüvege. Fehér folyadék benne, mely angol szagos sóbikarbonátum, vagy akár gyilkos mérég is lehetett. Az üvege mellett picziny jegyzőkönyv, melynek táblácskájára egy virágot ábrázoló képecske volt ragasztva. A jegyzőkönyv arannyal szegélyezett lapjain néhány dátum és mellette az „igen” vagy „nem” szócska volt jegyezve. A legutolsó lapon három dátum és ugyanannyi, „nem” állott.

A levél az íróasztalon feküdt, a hölgy szemei előtt. A boríték gondosan volt felvágva, miből azt lehetett következtetni, hogy nem nagyon sietett, a ki felbontotta. A boríték erős volt, tartalma súlyos, bélyege külföldi. A levél Monte-Carlóból érkezett a következő ezimzéssel:

„Alla Signora Giovanna Jannocone poste restante. Neapel.”

E nagyon közönséges név nagyon szép gömbölyded betűkkel volt írva, számos széles csikornyával. Gyakorlott tollforgató ember írhatta. Mellékletként több lap volt hozzácsa-

leány érdekében semmit. De eltekintve ettől, nem is volt volna tanácsos egy belső embernek felfogni a boszorkányság és ördöngösség hírében álló leány ügyét, mikor annyi hiteles tanu esküvésekkel bizonyította a Nagy Benedek Sára rettenetes eszelekedeteit.

Tépelődései közepett végre is elaludt Gombos Ferencz viczenótárius. Alig szunynyadt azonban egy felőrá, midőn a viharos éjszakában valaki megkopogtatta az ablakát. Sietve ment az ablakhoz, hol az ott álló alakban felismerte Kádár Jánost, ki gyorsan elmondta, hogy megvesztegetvén az iszákos Haresa Dani porkolábot, az szemet hunyt szökése előtt. Csak azért kerestem fel nemzetes viczenótárius uramat — suttogá az éjszakában Kádár János, — hogy átadjam ezt az írást, melyet a tiszteletes szenátushoz intéztem. Nem engedi a lelkiismeretem, hogy hóhér kezére jusson Nagy Benedek Sára szép feje. Szerettem ezt a leányt, viczenótárius uram, mint senkit e világon és ő gyűlölt, eldobott mint egy rongyot a Vid Gáspár kedvéért. Bosszút esküdtem tehát s mikor a boldogfalvi utban találkoztam Vid Gáspárral kutyatejjel kevert bort itattam vele, amelytől előbb megszedült s azután meghalt. Bodai Gergelyt is megrágalmaztam az asszonya előtt, hogy szerelmeskedik titokban a leánnyal, meg a Sági Benjamin marháit is én pusztítottam el s bűnömöt a leányra kentem, amit annál inkább elhittek, mert Nagy Benedek Orsolya szülte, akit boszorkánysága miatt megégettek. Fogja a nemzetes ur, itt van a vallomásom meg a testamentumom, legyen vagyonom a lányé, én meg megyek a világba rettenetes bűnömöt megsírni.

A kis viczenótárius ur átvette az írást és egy szökéssel felrántva az ablakot,

kiugrott azon, hogy megragadja a szökévényt. Kádár János azonban akkorára lovára ugrott és elvágtatott az éjszakában. Gombos Ferencz, úgy ahogy volt, rohant a városházához s felverte a hajdukat, kik lóra kapva, minden irányban elrobogtak Kádár János keresésére, de hiába. Kádár János úgy eltűnt, mintha a föld nyelte volna el és Haresa Dani az ötven botütés alatt is csak annyit tudott vallani, hogy tíz arany-pénzt kapott a tömlőzajtó kinyitására.

Másnap aztán, mikor a szenátus ismét összeült, Gombos Ferencz viczenótárius ur elreferálta az éjjel történeteket. Ennek következtében annál is inkább, mivel az írás esalhatatlanul a Kádár János kezétől származott, gondolkozóba esett Dujkás István főbíró és a tiszteletes tanács. Nagy sebtiben felkérték a városházára tiszteletes Gebei Kristóf predikátor urat is, ki áperte kijelentette, hogy „Isten Eő Szent Felségének tetszett ezen leányt kiragadni a halál tövéből, megmutatván az igazságot a keresztyén lekeknek az ítéletre.”

Csakhamar a szenátus elé vezették a leányt is, kinek szép arcán ott ült az a csodálatos megadás, mely az ártatlan lélek sajátja. Ugy látszott, hogy el volt készülve a halálra, nem tudván az éjjel történt eseményeket. Csakis akkor tért vissza az élet színe, a meleg pirosság arczára, mikor a főbíró Dujkás István uram felolvasta előtte a Kádár János írott vallomását. . . . Az utolsó soroknál azonban a nagy örömtől elállt a leány szívverése s ha a kis viczenótárius mellé nem ugrik, menthetetlenül leroskad a tanácssterem kemény köveire. . . .

A tegnap vádoló tanak, akik állítólag a tüzlángokat látták és el akarták áztatni a leányt — nem tudtak mitsem azokról,

amik odabent történtek. Kárörvendve várták az ítéletet künn az ambituson, midőn a tanács beparancsolta őket. Meghallván néhány percz múlva a Kádár János írott vallomását, nyomban mentegezni kezdték magukat, de ez keveset használt nekik és bár a magába tért leány térdreesvén kérte a tiszteletes tanácsot, hogy ne lenne bántódásuk, a főbíró a hamis tanukat „ötvenötven botoknak elszenvédésére és azonkívül börtökkel ellátott sötét tömlőzre ítélte.”

Mikor a leányt szabadon boesátották, ott várta már az ajtó előtt a jólelkű Istenes Gáborné, ki majd kisírta a szemeit, mert tudta, hogy az őcsese boszuból áztatta el Sárát. Hazavitte és a testben, lélekben megtört árvát anyai szívvel ápolgatta. A gyöngéd bánásmód és szeretet melege alatt aztán néhány nap múlva egészen magához jött a leány, ki felől nem egyszer tudakozódott Dujkás István főbíró uram familiája is, hálát adván a Főlséges Istennek, hogy „megvilágosította a gonosz ügynek folyását.”

De talán senki sem örült jobban az örvendetes fordultnak, mint Gombos Ferencz viczenótárius, ki nemcsak sajnálta, de szerette is azt a boldogtalan árva gyermeket. El is beszélte szívbeli fájdalmát Dujkás Istvánné nagyasszonynak, aki azonban „semmiképpen sem javallotta, hogy boszorkány híre miatt megégetett személynek venné el leányzóját.” A főbíró azonban ellenkező nézetet volt, mert mint jó keresztyén — főleg a Sára póre óta — úgy hitte, hogy Nagy Benedek Orsolya is ártatlanul jutott a hóhér kezére, bár ezen véleményét, mint a város első embere, nem merte palam et publice nyilvánítani. . . .

Gombos Ferencz viczenótárius meg is kérte Istenes Gábornétól a Sára kezét, de a

tolva. Az első mellékletnek, mely finom angol levélpapír volt, hiányzott a bal sarka; kezdőbetű vagy czimer lehetett a leszakított papirosdarabon. A másik melléklet fogadóbeli levélpapiros volt, de a czimból csak ez maradt meg: . . . száll.

A harmadik egy table d' hote-étlap volt, melynek hátulsó lapja elváltoztatott vonásokkal keresztül-kasul be volt írva. Aztán következett félív angol papiros, végül pedig egy közönséges, minden jelentőséget nélkülöző papirosdarab. Férfiírással volt borítva az egész, de az írás nem volt egyöntetű. Kezdetlegesen, gyorsan íródott, később remegő kéz írta, helyenkint tintapettyekkel; később a vonások szilárdakká váltak ugyan, de az írás itt is sietős lehetett. Néhány szó át volt huzva és másikkal helyettesítve, több szó csak félig, vagy betűkihagyásokkal volt írva. A mondatok rövidek és szaggatottak voltak, látszott, hogy írójuk gyakran megszakította az írást, hogy gondolkozzék. Itt-ott a tinta más színű volt, vagy megfakult, két helyen ki volt törölve, mintha tintaecseppet törültek volna el rajta. Mindegyik levélke „A” betűvel volt jegyezve. Az utolsóelőtti rendetlenül volt írva, a betűk úgy ágaskodtak és úgy összekuszálódtak, mintha megőrültek volna. Az utolsó levélkén csak egy szó állott. . .

A türelmes olvasó e részletekből felépítheti azt a végzetes drámát, melyből ki lettek szakítva.

Serao Matild.

A kínai forradalom.

— Express-tudósítás. —

Budapest, július 19.

Napok, sőt talán órák kérdése, hogy Kína kilép titokzatosságából és nyíltan hadat üzen Oroszországnak, mely — amint tegnap is említettük, — nagy erélyvel fogott a mozgósításhoz, hogy seregét észak felől Kína fővárosa, Peking ellen vezesse.

Am Kína sem marad tétlenül és miként táviratokból értesülünk, a lázadás napról-napra jobban terjed a benszülött nép között, kiket izgató boxerek minden kigondolható

leány nem-et mondott. Egyrészt nem tudta elfeledni szerencsétlen véget ért vőlegényét, Vid Gáspárt, másrészt így találta, hogy a hóhékre jutott asszony leánya nem illik a város viczenótáriusa mellé. De mikor a Gombos Ferenc kezét visszautasította, egyben a megszorodott szívű ifjunak megígérte, hogy szüzi pártját soha sem cseréli fel menyasszonyi koszorúval.

Gombos Ferenc csakhamar nekiadta magát a bánatnak és leköszönve hivataláról, elköltözött Debreczenből. Hol és merre járt, senki sem tudta, de mikor tizenkét év múlva előkerült, senki sem ismert rá az egykori déleze viczenótáriusra, mert megöregedett, megöszült s valóságos romja lett a réginek.

Mig ő odajárt, elpusztult az Istenes Gáborné portája is. A jó öreg asszony meghalt s két evre rá Nagy Benedek Sárát is kivitték a temetőbe. Mielőtt szomorú életét bevégezte, az Istenes Gábornétól és Kádár Jánostól örökölt vagyont a szegények közt kiosztotta. Ezt a jószágát a tanácsjegyzőkönyvben is feljegyezték latin szöveggel, melyet az akkori nótárius Marjalaki Péter ekképen tért át magyarra: „Ma aluvék el az Urban Nagy Benedek Sára leányzó, ki minden jussát az ügyefogyotaknak és szegényeknek testálta. Sokat szenvedett, de Isten Eő szent Felsége akaratyában való megnyugvással hordozván az igát. Eltakarításán compareált Mészáros Benedek főbíró Uram és a tiszteletes szenátus, tiszteletes Gebei Kristóf parentálván él ékessen. . .

. . . Pár hét múlva a temetés után a tiszafüredi révnél egy akasztott embert találtak. . . Az egri vásárból hazatérő kereskedők a halottban Kádár Jánost ismerték fel. . .

ravasz ráfogással igyekeznek az idegen hatalmak ellen fellázítani.

Egy brüsszeli értesítés még mindig rebesgeti a követek életbenlételet, de vajjon akad-e már valaki, aki hitelt adjon a híresztelésnek? . . . Az idegenek elpusztítása szomorú, bevégzett tény és bár semmi újabb hír nem érkezik, mert a kínai hatóság erősen titkolja a valóságot, készen lehetünk rá, hogy az idegenek pusztítása nem fog véget érni és a lázadók kegyetlenségétől egyetlen keresztényen sem menekül.

A nagy hatalmak nemzetközi csapatainak fővezérévé az angol expedíció parancsnokát választották meg. Talán azért, hogy ezáltal megakadályozzák a szövetségből való kilépést. Mert Angolországban is megvan a nagy hajlandóság, hogy Oroszország példáját kövesse és saját szakállára folytassa a harcokat.

Az egész huza-vonából az tűnik ki, hogy az európai hatalmak féltékenyen nézik egymás készülődéseit és nem annyira az idegenek megmentése, hanem inkább Kína feldarabolása képezi lelkük édes óhaját.

Mig ők így tétlenkednek, azalatt Kína ügyes taktikával vonja össze harozedett csapatait. E manőver által Tien-Csin helyzete ismét válságos lett, mert az oda koncentrált 150 000 kínai katona és 200 ágyú oly erős falat képez, melyet csak óriási áldozattal tudhat majd a nemzetközi hadsereg áttörni.

Li-Hung Csang ugyan egyre igéri a jóakaratot s fogadkozik, hogy a nagy birodalom északi és déli részében csendet csinál. Azonban eddig még semmi tényleges jelét sem mutatta e nagy jóakarotnak, mely körülmény arra enged következtetni, hogy a ravasz kínai diplomata viselkedése felette gyanus és titkon Európa ellen dolgozik.

Ma már a nemzetközi hadsereg egyetlen eljárással is nehéz lesz rendet csinálni a forradalom színhelyén. Hát még aztán ha csak a nemzetközi csapatok a hány, annyifelé gondolkozik?!

Nem kell a Miczi.

Debreczen, jul. 20.

„A kölni Flora-színház zsupolt ház előtt adta néhány estén át Feydean *La dame de cher Maxim* című darabját, mely nálunk *Osztrigás Miczi* címen került színre. A bohóság azonban nem volt inyére a kölni hatóságnak és az előadást betiltotta.”

Debreczen után Köln város érdemes hatósága mondta ki egy szigorú határozatban, hogy neki bizony nem kell a Miczi.

A szépségben teljes, bájokban ékes Osztrigás Miczi, aki ledér mozdulatokkal mutogatja meg idomainak tömörségét lánzó szívű ifjak és szalmaözvegy férfiak tapsai mellett.

Bizonyára a puritán erkölcsű német város hatósága is olyannak találta a szép Miczit, akivel tisztességes kompániában nem illő találkozni.

Az édes, sikkes kisasszonyka hasztalan kinalgatta osztrigáját, nem vette be az erkölcsös német gyomor ott Kölnben. Azt mondta az érdemes hatóság, hogy ő ugyan szereti az osztrigát, de Miczi nélkül.

És az aranyos Miczi mit csinált?

Elpityeredett egy kissé a nagy méltánytalanságon. Ugyan ki is hallott már olyan vadat, hogy egy civilizált lakossággal bíró városban undorral forduljanak el a lengetermetű Miczike selyem trikóitól.

Miféle ostobáskodás az az örökös hivatkozás az erkölcsiségre? Hát ugyan mit ront az erkölcsökön Miczike kisasszony azal, hogy a teremtkéz által bájosnak alko-

tott testrészeit minél szellősebb öltözetben viszi ki a közönség prédaleső tekintete elé?

Milyen kortól elmaradt jámbor nép lehet az a kölni hatóság, hogy a szemet gyönyörködtető e drága élvezettől is megfosztja a serdülő ifjúságot, kit pedig a szülei otthon arra intenek, hogy tanuljon és tapasztaljon.

Igazán sajnálni lehet az aranyos Osztrigás Miczit, hogy úgy ebrudra ültették Kölnben.

Meg is kapják az elismerést érte, mert legközelebb — mint értesülünk — „A férj vadászni jár” című szomorujátékot fogják a kölni színházban bemutatni az erkölcsiségére oly nagy mértékben büszke közönségnek.

A megsértett Miczi pedig felszedi-veszi sátorfáját, rózsaszín trikóit s áttetsző selymes fodorkáit bekofferezi és odahagyja a barátságtalan Kölnöt, hol nem termett számára babér.

Bejelenti kedves papájának, Feydean urnak a rajta esett méltatlanságot és visszazónázik a kedves, jó Budapestre, hol oly nagy lelkesedést keltett lábikráival.

Ah, a rossz Köln, a bigottériában utazó Köln! Milyen más zsánerű város is vagy te, Dunahasított Budapest! Te már túl vagy azon, hogy erkölcsös komédiákat csinálj! Azt tartod, hogy minden jó, ha élvezetet nyujt.

A Vigszínház tagjai ünnepi gálába vágják magukat és lelkesült örömmel üdvözlik a bájait tékozló Miczikét, aki visszatér ismét drága jó istápolóihoz serdülő ifjak, kopaszodó agglégények vigasztalására.

Ugyan mi is lesz ebből a laposranyomott földből, ha már a rajta nyüzsgő emberiségnek élveznie sem szabad? . . .

Jöjj, aranyos Miczike, jöjj! Hozd magaddal rózsaszínű trikóidat, lenge ruházatodat! Tárt karokkal fogad az az édes, művelt Budapest, ott a Duna mellett, melynek vize igen sok szennyet eltakarít.

Ott kell ám a Miczi!

Szírén.

HIREK.

Föl az uszálylyal!

— A legújabb bacillus-telep. —

Hölgyeim és uraim! Azaz pardon, csak Hölgyeim! Föl az uszálylyal! Igenis föl! Sőt még annál is föllebb!

Hölgyeim, ez nem valami perverz óhajítás. Ez a legjámborabb kívánság és mátol kezdve olyan szállóige lesz utczákon, tereken és mindenütt, akár csak a köszöntés!

— Kisz'ti hand, van szerencsém.

Ennek a kérdéses uszálylynak a nyitja ott keresendő . . . de különben azt önk jobban tudják, hogy hol keresendő. Én csak arra akarom a figyelmet felhívni, ha talán még nem tudnának róla, hogy legutóbb egy orvosi kongresszus tekintélyei az uszály ellen fordultak, a melyről kimondták, hogy veszedelmes gyűjtő organuma *mindenföle veszedelmes bacillusoknak*. Ennek a szakvéleménynek köszönhető bizonyára, hogy egy bécsi képviselőtestület olyan határozatot hozott, a melyet a legszélesebb körökben is jó volna tudomásul venni. A neubau kerületi tanács ugyanis elhatározta, hogy a VII. kerület nyilvános kertjeiben és sétaterkein táblákat helyez el, amelyekben felszólítják a hölgyeket, hogy uszályukat fölemelve vigyék.

Igy szól a hír. S miután mi még messze vagyunk attól, hogy a nyugatnak bámulatos találékony civilizációjával lé-

pést tarthassunk, az pedig pláne a jövő zenéje, hogy a mi köskerteinkben is hasonló szövegű intézkedéseket állítsanak fel, azért elmulasztatlan kötelességemnek tartom, hölgyeim: hogy az önkéntes drága egészségére való tekintettel — habár mulandó nyomtatásban is — idehelyezzem az első intézkedést:

Kéretik az uszályát felemelni!
A rendőrség.

És a mint itt magam előtt látom a világ legkedvesebb rendőri intézkedését, élvezettel gondolom el, hogy ez a kis törvény, melynek a legjobb akarattal sem lehet a leksz-Heintze nevet adni, — mennyire át fogja alakítani a mi társadalmi szokásainkat.

De talán nem esalódom, ha azt is elképzelem, hogy ezek után nem marad más hátra, mint törvényt hozni arra, hogy milyen hosszú, illetőleg rövid lehet az uszály.

Ha netalán ennek az ideje is elkövetkeznék, a következőket bátorodom indítványozni a tisztelt honatyáknak:

1. Leányok a születéstől — tíz hónapig pólyában tartoznak megjelenni.
2. Leányok 1 évtől 15 évig bármilyen hosszúságú ruhát viselhetnek. (Indok: mert a szülői felügyelet ügyel a bacillusokra)
3. Leányok 15 évtől — 19-ig térdig érő ruhát viselnek. (Indok: mert... mert mivel ő, mert mivel ő öntve ólomból vala.)

4. Asszonyok 19 évtől 35 évig (esetleg, ha jó kondícióban van, tovább), ballet-szoknyát tartoznak viselni. (Indok: mert ez a bacillusok legveszedelmesebb ideje.)

5. Asszonyok 35 évtől feljebb a 2. pont szabályai alá kerülnek. (Indok: mert „ahol nincs, ott ne keress, azt mondja a szekeres“... bacillust.)

De felhagytok ezzel az ábrándozással, mert elég meleget ad a kámikula.

Oh, azok a bacillusok!

— A Vilmos-huszárok gyakorlaton.

A városunkban állomásozó 7. Vilmos huszárezred báró Leonhardi ezredes parancsnok vezetésével ma hajnalban indult el városunkból gyakorlatra. Az ezred vasárnap érkezik meg Nagyváradra s annak környékén végzi gyakorlatait.

— A debreczeni gyalogjáró ifjak.

Párisba gyalog utazó diákjainktól e hó 17-én Ulmból keltezett levélben kaptunk hírt, ez idő szerint pedig már Strassburgban lesznek, honnan még 430 kilométert kell Párisig megtenniök és pedig Nancy, Reims-on keresztül. Ugy számítanak, hogy e hó 30-án Párisba érkeznek. Eddig pontosan betartották uti tervüket és semmiféle kellemetlenség nem érte őket. Elm előtt utóltették a 216 kilós hordót görgető bécsieket, kik meglelt emberek s nem valami szegény legények, mert diákjainkat pompásan meg is vendégelték. A gyaloglók utjáról holnapi számunkban érdekes közleményt hozunk egyik gyaloglótól, Székely Árpádtól.

— Huszárok löversenye. A debreczeni, nagyvárad, kassai, szegedi, aradi, marosvásárhelyi és szamosújvári honvéd-huszárok, továbbá a kis-szentmiklósi lovas-tüzérek ez idő szerint Bihar-Diószeg község környékén tartják nagygyakorlataikat. Az említett ezredek tisztikara nagyszabású löversenyt rendezett tegnap délután fényes közönség jelenlétében az ottani gyakorlótéren, mely sik voltánál fogva kiválóan alkalmasnak bizonyult erre a célra. A versenyeknek nagy érdekességet kölcsönözött az, hogy azokat végignézte József főherceg is, aki az ott folyó hadgyakorlatokat szemléli. Az érdekes versenyek nagyszámú publikumot

vonzottak a gyepre nemcsak a környékből, hanem a szomszédos vármegyékből is.

József főherceg kíséretében ott voltak Bolla Kálmán főparancsnok adlatus és Klobucsár Vilmos, a honvéd-huszárság főfelügyelője is. A versenyek, melyeket a legnagyobb érdeklődéssel nézett végig a katonatisztek és polgárokból álló közönség, a kora délutáni órákban kezdődtek s csak az est beálltával értek véget. A versenyek után banket volt, ahol a díjakat, köztük József főherceg és Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter díját is, kiosztották a győzteseknek.

A versenyen érdekes epizód játszódott le. Kiss Mihály közhuszár lova elesett s lovasát messzire ledobta. Nagy riadalom támadt erre. József főherceg oda sietett s maga segédkezett, a mikor az eszméletlen embert vetkőztették s felloosolták. A huszár karja kifezamadott, de mindjárt a helyszínen rendbe hozták. Mikor már minden rendben is volt, József főherceg így szólt a huszárhoz:

— Ne ijedj meg fiam; én is leestem fiatal koromban a lórol.

A huszár első kívánsága az volt, hogy adjanak neki bort. De mert a közelben nem volt koresma, a főherceg a legény szájába dugott egy szivart, azt meggyújtotta, azután a saját kocsiján hazaküldte.

Az akadályversenyen Örley Béla hadnagy lebukott, de rögtön felugrott újra s tovább lovagolt.

A főherceg a versenyt nagyon megdicsérte s a díjakat maga osztotta ki.

József főherceg este Budapestre utazott.

— A mezőturi ev. ref. lelkészi hivatal betöltése. Mezóturon a boldog emlékü Lukács Dániel halálával megüresedett egyik lelkészi állás betöltése nagy gondot ad az egyház atyáinak és a népes ev. ref. vallású egyházi gyülekezetnek, hogy oly egyént válasszanak a dus javadalmu lelkészi állásra, ki hűveinek valódi lelkipásztora, szerető testvére, hű tanácsadó atyja legyen. Már eddig sok jeles egyházi férfi neve került Mezóturon az ev. ref. egyház hívei között forgalomba, kik közül ösztönösen bevallva, nehéz a választás. Első sorban Lányi Lajos ottani ev. ref. gymnasiumi tanár nevét emlegetik rokonszenven, de a mint értesülünk, a lelkészválasztási előkészítő bizottság kiküldöttei s több önként vállalkozó tekintélyes tagjai az egyháznak, Haypál Benő budai és Gergely Antal szintén fővárosi, gyűjtőfogházi lelkészeket beszédartásra felkérték és meghallgatták, kiknek egy egyházi nagyhatalú szónoklatai, valamint ezen egyházi férfiak sok jeles tulajdonai a kiküldöttekre oly megnyerő hatást gyakoroltak, hogy valóban nehéz közöttük a választás. A kiküldöttek ezután még Szabolcska Mihály temesvári ev. ref. lelkészt, az országzserte ismert rokonszenves költőt és a tiszaroffi ev. ref. egyház emelkedett szellemű lelkészét, Török Imrét, e kitűnő egyházi szónokot szándékoznak meghallgatni. Valóban ösztönösen megvalljuk, hogy a sok jeles férfi között nehéz lesz e választás, — annyi azonban bizonyos, hogy a mezőturi ev. ref. egyház hívei a szóbanlevő kitűnőségek közül bármelyiket is fogják megválasztani, mi a választáshoz csak gratulálhatunk.

— A kifogyhatatlanok. Persze a bécsiek ezek, akik nem tudnak most Magyarország bosszantására kitalált eszközökből kifogni. A napokban jött egy levél Budapestre ilyen címmel: „Ofen Pesth, k. k. Hauptstadt der Provinz Ungarn.“ Ezt persze visszaküldték. Egy másik kedélyes bécsi betartotta a hivatalos elnevezést, csak hogy megtoldja így: „Budapest, Kis-Ázsiában.“ Még Párisból is küldött egy osztrák utas

ilyen című ánziksz-kártyát: Ofen-Pesth, in der Türkei (Törökországban). Szerencsére van a magyar királyi postának is érzéke a humor iránt. Egy bécsi nagy kereskedő-cség budapesti fióktelepéről levelet adott fel „nach Kronstadt“, melyet is a budapesti főpostán elindítottak egyenesen a csehországi igazán Kronstadt nevű városba. Onnan kapta meg a feladó pár nap múlva az értesítést, hogy címzett Kronstadt városában nem létezik. Másnap rögtön meg is címmezte a levelet újra Brassóba.

Beh boldogok, akiknek még ilyen kánikulában is van kedvük humorizálni!

— Talált óra. Tegnap délután hat órakor Kossuth-utczán egy női tula-arany-óra találtatott, hozzácsatolt kis aranyláncszal. Igazolt tulajdonosa a főkapitányági iktatóban átveheti.

— Egyik a másik után. Megirtuk annak idején, hogy egy Dózsa Mária nevű cselédeány, ki a Nap-utczán lakott, felakasztotta magát. A szerencsétlen leánynak, ki az öngyilkosságot ismeretlen okból követte el, volt egy futesztvére, a ki most szintén eltűnt. Rokonsága kereste mindenfelé, de sehol sem találják. Most a rendőrséget kérték fel, hogy keressesse az eltűnt fiut. Lehet, hogy a testvére példája őt is hasonló cselekedetre ösztönözte.

— Munkáslázadás. Br. Uray Kálmán tyukodi gazdaságában az aratók abbahagyták a munkát, nem lévén megelégedve a részzsal, melyért felvállalták. Csendőri kényszerrel kezdék el ismét a munkát.

— Különös lelet. A napokban az ispotálytelepen egy bozóttal benőtt árokban találtak egy nagy, szép díszes kínai ezüst-tálcát, ugyanilyen minőségű vajtartót és ezukortartót. A rendőrség bűnügyi osztálya ez uton is felhívja a tulajdonost, jelentkezék mielőbb, hogy egyuttal a nyomozást is megejttesse a rendőrség, hogyan kerültek arra a különös helyre azok a tárgyak.

— A szép szakácsné regénye. Szózsza Mariska az egész környéken a szép szakácsné néven volt ismeretes. Legutóbb Kossuth István komlódtótfalusi nagybirtokos szolgálatában állott. A szép 22 éves Mariska után bolondult az egész falu legénysége, s boldog volt, a kihez volt egy pár szép szava. A szépségére büszke szakácsné végre is választott a sok közül egyet, kivel tiltott szerelmi viszonyt folytatott. Meghitt a csábító szép szavaiban s csak akkor bánta meg magát, mikor már késő volt, folyton vádolta a lelkiismerete szorelmének szive alatt hordott bűnös uton szerzett ártatlan gyümölcse miatt, ugyannyira, hogy szegényét tovább viselni gyenge volt. Tegnap délután, teendőinek pontos elvégzése után a szobaleánnyal együtt fürdés ürügye alatt a Szamosra ment, felöltözve ünnepi ruhába, selyem kendővel a fején, keztyűvel a kezén! Mikor a Szamoshoz értek, karon fogta a szobaleányt s minden gondolkodás nélkül beleugrott a Szamosba, magával rántva társát is. Ez azonban szerencsére a parton levő fűzfaborba kapaszkodva, kimenekült a vízből, de a szakácsné a habok maguk alá temették. Mikor e sorokat írom — jelzi jevelezőnk — a szép Mariska hullája még a víz alatt van...

— A pipa miatt. Lengyel Mihály és jó barátja Kovács Károly betértek tegnap egyik kurtakoresmába egy kis szivvidámitóra. Javában iszogattak, mikor Kovács a Lengyel pipáját a könyökével le találta lökni az asztalról. A drága jószág az asztal alatt apró elemekre oszlott széjjel. Lengyel dühbe jött pipája tragikus sorsa miatt és hirtelenében arcúl érdekelte jóbarátját, aki sietett a kölcsönzött utalványt visszaszármasztatni. A két barát annyira hajbakapott, hogy a rendőröknek kellett őket szétválasztani. Így aztán drága lesz az eltört pipa.

— A pajtafeltörő itthon. Ügyes fogást tett Dobos rendőrbiztos, ki a nyomozásban olyan derék mester. Fülébe jutott, hogy a tavasszal egymástérő betörések elkövetője Szatmáron tartózkodik. — Dobos elutazott Szatmárra és sikerült is neki a vakmerő betörőt elcsipni, kit azonnal letartóztatott és Debreczenbe utaztatott. A vizsgálat a legszigorubbán megindult ellene és hiszszük, hogy eredményes lesz.

x Ma (pénteken) este **Markus Jenő** „Dréher-sörcearnokában” **Magyar testvérek** zenekara, a nagy-erdei „Dobos” pavillonban **Rácz Károly** zenekara közreműködése, fényes kivilágítás és szabad bemenet mellett **nagy halestély tartatik.**

— Tragédia a mezőn. Vérével festette egy szegény tanyai asszony a tarló barázdáját. Délben enni vitt künn dolgozó férjének s mivel nem inyére valót főzött, a férj reátámadt. Az asszony mentegető szavára nemhogy lecsillapult volna, hanem még nagyobb tübbe jött s a cserépedényt ételes től feleségéhez vágta, kinek a tört cserép erősen megsértette a homlokát. Vértől fejfelé tért haza a szegény asszony, a brutális férj pedig dolgozott tovább nyugodt lélekkel az aranykalászos rónán.

— **Érdeklőtő kishirdetés.** Egyik vidéki lap hirdetési rovatában a következő kishirdetés jelent meg:

„A múlt hónap 10-én eltévedt a feleségem és az anyósom. A szerencsés megtaláló abban a jutalomban részesül, hogy mind a kettőt megtarthassa magának. Vaskos Pál, kovácsmester.”

— **Két emberélet.** Böcs községben Nagy János gazdaember házában tűz ütött ki. Szerencsére mindent ki lehetett még idejekorán a lángok közül menteni. Akkor észébe jutott Nagy Jánosnak, hogy egy új kötelet felejtett a kamrában. Berohant, hogy kihozza azt is. Hü felesége jajgatva utána rohant. De alig volt a házaspár az égő házban, amikor a gerendák recsegve-ropogva lezuhantak és maguk alá temették a férfit is, az asszonyt is. Nagy Jánost holtan, a feleségét pedig életveszélyes égési sebekkel borítva, huzzák ki a romok közül.

x A ki olesón akar venni bőrből pénz, szivar- és dohánytárczát, sakk, dominó, sétatét, valódi ezüst és ébenfából dohányzó készleteket, esernyőt önműködő zárral, valamint mindennemű dohányzó eszközöket, — tájtékpipák, szipkák, száraz rendkívül nagy választékban kaphatók **Schwartz Dániel** dohányzó-eszköz különlegességi üzletében a Bika alatt.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai. —

A titkos rendelet.

Budapest, július 20. A Bud. Tud. szószertint szövegét közli a kormány katolikus ünnepre vonatkozó rendeletének:

„Ez — ugymond — egészen más, mint a „Magyarság” apokrif rendelete. A ki ebben különbséget nem lát, azon nem lehet segíteni.”

Nyertes magyar ifjak.

Páris, július 20. Az olimpiai versenyen ismét öt magyar ifju lett a győztes.

A kínai forradalom.

— Legujabb táviratok. —

London, jul. 20. Sanghaiba folyton érkeznek fegyveres kínai csapatok. Az oroszokat a boxerek Tines Van Taiból kiszorították s ezek most Niucsvangban gyülekeztek. A harezban 600 boxer elesett.

London, július 20. Tienecinben kétezer kínai katona a pályaudvar előtt körülfogott egy század európai katonaságot, kik szuronyrohammal tudtak kimenekülni és veszteséget szenvedtek.

London, jul. 20. Liu, nankingi alkirályt az idegenek barátját, Pekingbe rendelték.

London, jul. 20. Hír szerint Inansikai, santungi kormányzó seregei megverték Tuán herceg esapatait. Ez a kormányzó igen befolyásos ember.

London, július 20. A Timesnek sürgönytik Sanghaiból: Ha segítőcsapatok nem teszik lehetővé a nemzetközi csapatoknak az offenzívát, a déli tartományokban teljes mérvben kitör a lázadás, mely már Kingesi tartományban megkezdődött.

KÖZGAZDASÁG.

A csalamádé kapálása.

Nem irunk új dolgot alábbi sorokban, mert hiszen a csalamádé kapálását már nem egy gazdaságban évek óta üzik; miután azonban azt tapasztaljuk, hogy a példa követőkre nem talál, nem véljük feleslegesnek a kérdést újból szóvá tenni, figyelemzettel a gazdaközönséget ama előnyökre, melyek a csalamádé kapálásából származnak.

Ha a csalamádé sűrűn van vetve s az időjárás száraz, ahhoz nemesak fejlődésében marad vissza, hanem végkép ki is süli, úgy, hogy lekaszáásra sem érdemes. Ilyenkor a gazda zöldtakarmány hiányában kénytelen jármos és esetleg legelő marhájával a télre szánt réti szénát vagy heréjét elfogyasztani és ennek hiányát télen drága abrakkal pótolni; de ez még nem egyedüli veszteség, hanem ehhez járul még az is, hogy földje, melyre megmunkálásra, kezelésre, adóra stb. rengeteget költött, parlagon hever és semmi jövedelmet sem hoz.

Kapálás mellett ezen eset ki van zárva; mert a kapálás által a talaj felületét porhanyón tartjuk, a talaj kiszáradását lassítjuk, a gyomokat irtjuk. Magnyérés céljából vetett tengerinél megtörténik ugyan, hogy nagy szárazság esetén a kapálás dacára is nem fejlődnek csövek, illetve a csöveken szemek, ellenben a levél és szár többékevésbé mindig megnő, sűrűn vetett csalamádénál, ha az időjárás normális, az egyes tövek nyugragn nőnek fel levelekből.

Ha ellenben szélesebb torokba van vetve a csalamádé, akkor az egész száron van levél és pedig nem fakószínű vékony, hanem intenzív zöld színű husos, tápdus levél, a mely tehát nemcsak minőség, hanem mennyiség tekintetében is tulszárnyalja az előbbit.

A sűrűn vetett csalamádéval szemben tehát az egyik előny abban nyilvánul, hogy minőség és mennyiségileg jobb termés eredményre teszünk szert.

Egy másik előnye a kapálásra vetett csalamádénak a mag megtakarításban áll, ugyanis sűrű vetésnél kataszt. holdanként 200—250 kg. vetőmag szükségeltetik, míg kapa alá kerülő csalamádénál elegendő 100—120 kg., akkor, ha a távolságot 50 cm.-re tesszük.

A csalamádé kapálására azt hozzák fel ellenvetésül, hogy a kapálás a termés költségét jelentékenyen emeli. Ez ellenvetés czáfolására elegendő annyit felemlitenünk, hogy az esetben, ha a jeizett sortávolságot betartjuk s ezzel lehetővé tesszük a lókapának, illetve töltőgető ekének alkalmazhatóságát, úgy a holdankénti ápolási költség alig kerül többé 4 koronánál. E kevés költség recompensatiót talál a termés-eredmény javulásában.

Ma, a midőn a takarmány-termelés fontossága mindinkább előtérbe lép, nagyon érdemes azon kérdéssel foglalkozni, hogy mi módon nyerjünk minél jobb és minél több takarmányt. Nem elegendő tehát a talaj gondos elkészítése, megfelelő szántók alkalmazása, műtrágyák használata stb., hanem iparkodni kell a növény tenyészideje alati

is megtenni azon munkálatokat, melyek a termés eredményét lényegesen befolyásolhatják.

Milliomosok szeszélyei.

A Review of Review állítólag teljesen hiteles adatok nyomán czikkezik arról, hogy a modern nábobok pénzüket hogyan költik.

Egy angol milliomos yachtján 30,000 font értékű festményt halmozott össze. Egy napon a milliomos bárót a yacht vihar érte utól, mely a yahtot úgy dobálta ide-oda, mintha csak dióhéj volna. A yacht gazdája eközben megkapta a tengeri betegséget és hogy jövőben ilyen baj ne érhesse, 3600 font sterlingért egy olajos hordókkal megpakott hajót bérelt, mely attól fogva mindenüvé követte a yachtot, hogy a háborgó hullámokat kerültesse, ha kell, olajjal lecsillapítsa.

Ugyanez a nábob nagyon szeretett volna egy festmény birtokába jutni, melyet egy híres művész ifjkorában festett. A festmény, ha a műkereskedőnél van, legfeljebb 16,000—20,000 fontért kapható lett volna.

A festmény egy parlamenti tag tulajdona volt és a báró egy kitöltetlen checket küldött a festmény tulajdonosának. Ez visszaküldötte a checket azzal a megjegyzéssel, hogy a festmény nem eladó.

A báró erre 50,000 font sterlinget ígért a festményért és amikor ezen az áron sem kaphatta meg, fölment egész 300,000 fontig, (3,600,000 forint). de a festmény tulajdonosa még ezt a fejedelmi ajánlatot is visszautasította.

Egy másik plutokratának az volt a mániája, hogy minden nap új nadrágot hordjon, úgy, hogy nadrágokért szabójának minden évben közel 10,000 forintot fizetett.

Egy angol dúsgazdag sportman úgy építette az istállóját, hogy ez a saját lakosztályába nyílik. De olyan ez az istálló, mint egy szalon. Ebéd után a különöz milliomos be szokta vezetetni kedvenc lovait az istállóból az obédlőbe, hol őket tenyeréből czukorral eteti.

Egy másik milliomos, a mikor a kastélya mellett levő faluban egy skarlátos megbetegedés fordult elő, többé nem engedte meg, hogy kastélyába a faluból vizet hozzanak, hanem a kastély részére egy millió forint költséggel külön vízvezetékét készíttetett. Ez a milliomos minden évben csak három hónapig tartózkodik kastélyában, úgy, hogy vízszükséglete ott naponta 600 forintba kerül.

Értesítők.

IV.

A debreczeni állami főreáliskola huszonhetedik értesítőjét, melyet az intézet igazgatója: Fazekas Sándor állított össze, ma vetjük kézhez. Az értesítő első lapjait Horvay Róbert dr. elméjében gazdag emlékbeszéde foglalja el, melyet az 1848-iki törvények szentesítésének évfordulati napján mondott el. A rendes és kötelező tárgyai mellett nagy sikert ért el a tanári kar a latin nyelv, francia társalgás, ének, zene, gyorsírás és egészségtan tanulásában.

A tanári kar 15 tanárból és 7 hitoktatóból és 1 iskolaorvosból állt. A tanárok közül társadalmi téren és irodalmilag 12 tanár működik és 7 tanár más intézetekben is tanított. Az ifjuságból 24-en tanulmányi uton voltak Nádasdy Alajos és dr. Horvay Róbert felügyelete és szakszerű kalauzólása mellett.

A tanulók száma év elején 364 volt kik közül 334 tett vizsgálatot. A tanulók vallását tekintve, érdekes, hogy keresztyén volt 148, izraelita 186, ami azt bizonyítja hogy az izraelita szülők helyesen gondolkodnak, midőn gyermekeiket a gyakorlati pályákra készítik elő. Volt az intézetben önképzőkör és segítő egyesület, melyek jótékony hatással voltak az ifjuság lelkére, tudásának szélesítésére és anyagi felseg-

lyezésére. Tiszta jeles osztályzatot kaptak: Glück Sámuel, Mózes Sámuel, Somogyi József, Nádasi Dániel.

KÜLÖNFÉLÉK.

* **Hernyóirtás muzsikaszóval.** Frank Jones nevű floridai farmer nemrég arra a különös felfedezésre jutott, hogy a hernyók seregétől másztak le azokról a fákról, amelyek alatt a felesége énekelni kezdett. A ravasz farmer gyakorlatilag akarta kihasználni a hernyók e különös zenei hajlamát. Egész nap énekelte a feleségét, ki végre azonban megunt a hangversenyzést. Frank Jones elhatározta ekkor, hogy a felesége hangját egy trombitás zenekarral pótolja. Ha aztán hinni lehet a floridai ujságnak, mely e hirt közli, a muzsikától a hernyók valóságosan kábultan hullottak a fa alá.

* **Kincs a tenger fenekén.** Paxos görög sziget mellett a minap egész rakás nagy mübecsü régiséget hoztak fel a tengerfenékről görög búvárok. Ezelőtt kétszáz évvel a velencei kormány Görögországból remek antik régiségekkel megterhelt hajót indítottak utnak, a hajó azonban a kincsekkel együtt elsüllyedt Paxos szigete mellett. A görög kormány most szigorúan őriztetni a lelet helyét, nehogy a régiségek elkallódjanak addig, míg az athéni muzeumba nem kerülnek. A búvárok csak egy részét hozták föl a kincseknek, a többi még a tenger fenekén van.

RÖPPENTYÜK.

* **Mégis jobb.** — Oh, lehet az embernek sok pénze és mégis boldogtalan.

— De mégis csak jobb, ha az ember boldogtalan pénzzel, mint pénz nélkül.

* **Bizonyítékok.** Rendőrbíró: A bizonyíték teljes az iránt, hogy ön követ dobott a rendőrré. Vádolt: Persze, bíró ur. És az ábrázatja még többet bizonyít: azt, hogy el is találtam.

* **Kiállítás vendéglőben.** Férj: De sokáig hozzák azt a pohár cognakot!

Feleség: Persze megvárják, hogy még régibb legyen és aztán drágábban számítják.

* **A bölcs népszámláló.** Népszámláló biztos: Hány éves, asszonyom?

Nő: De uram!

Népszámláló biztos: Bocsánat — azt akartam kérdeni, hány évvel fiatalabb, mint szomszédnője?

Nő: Az már más!

REGÉNY.

A „Világ Szive“.

— Regény 2 kötetben. —

Angolból fordította: Krampera János.

(Folytatás.)

44.

— Gyerünk, tegyünk már valamit, — szólt a sennor és az előre összehordott kőhalmokhoz szaladva, minket is odahívott, hogy segítsünk neki, hogy a legnehezebbeket ellenségeinkre guríthassa. Meg is tettük egy darabig, de eredmény nélkül, mert a fatörzsek elfordították a köveket, ezenfelül pedig azok, a kike irányítottuk, a lépcsőzet oldalán fedezetet találva, puskáikkal oly erős tüzelésbe kezdtek, hogy pár perc múlva elkergettek minket a körakások mögött s kényszerítettek, hogy a falak mögött keressünk menedéket.

Üldözőink ekkor újra előbbre jöttek, míg végre a lépcsőzet harmadik részét is elérték, hol is megállottak, hogy kifújják magukat. Ekkor történt, hogy Molas kezébe ragadta az egyik indián fuvócsövet s kirohant a terrasra. Követte a sennor is, bár nem tudom, hogy miért, mikor úgy sem tudott ezzel a fegyverrel bánni. Mielőtt azok ott lenni észrevehették volna, Molas a fuvócsövet ajkához emelte s a mérgezett nyilacsát rájuk fúta. Ugy esett, hogy a texasi

Smith-et éppen torkon találta el. A fal szeglete mellől kinézve, láttam, hogy a nyilat kihuzandó, karját felemelte s aztán egyszerre csak a földre bukott. Ebben a perczben golyózápor sepette végig a terraszt. Láttam, hogy Molas elesett, a sennor pedig megállott, hogy talpra segítse s ugyanekkor az ő arezán is egy vörös folt tűnt fel.

A másik pillanatban már biztonságban voltak.

— Megsérült ön? — kérdém a sennort.

— Nem, — felelé, — az arcomat megkarcolta egy golyó, ennyi az egész. Inkább Molast nézzék meg, ő az oldalába kapott egy lövést.

— Hagyjanak el engem, — mondá Molas, — nincs semmi bajom.

Csend lett, csak Mayanak a szája állott egy kissé pityergőre, mikor letörölte a sennor arczát s a kövek közül szedett pókhálással a vért igyekezett megállítani.

— Ne bajlódjon vele, lady, — szólt kesernyés mosolyal a sennor — nem sokára olyan sebeket ütnek rajtunk, a miket nem lehet majd bekötözni. Mittevő lesz majd ön?

Maya felelet helyet felmutatta a tenyerében tartott mérgezett nyilat.

— Én sem tudnék mást tanácsolni, — mondá a sennor. — Isten önnel, örülök, hogy találkoztam önnel s reményem, hogy ott fenn — s az égre mutatott — viszontlátjuk egymást. Jól teszi, ha istenhozádot mond atyjának is, mert időnk már rövid.

Maya igenlőleg bólintott rá s a vén Zibalbayhoz ment, ki kissé arább szürke szakállát simogatta nagy csendesesen, átkarolta nyakát és gyöngéden megcsókoltá.

Óvatosan kikandikálva, láttuk, hogy az emberek don Smithet a lépcső oldalához vitték, nehányan ott támogatták, míg csak meg nem halt a méregtől, a többi pedig vigyázva várta, ha kilépnék a terrasra s puskahegyre kaphatnának bennünket.

Don Smith nemsokára kiadta lelkét, a többiek pedig hangos káromkodás közt hozzáfogtak a harmadik lépcső rész megmászásához, még pedig ugyancsak óvatos vigyázat mellett, mert úgy látszik félték, hogy valami eselvést tartogatunk számukra.

— Hát épen semmit sem tehetünk, hogy megmenthessük életünket? — kérdé elkésereedve a sennor.

Senki sem felelt rá. Molas azonban, ki egyik kezét sebére, a másikat szeme elé tartva állott ott, hirtelen megfordult s a hátunk megett lévő szobába futva, kezében a rézfejszével jött ki ujra onnan. A nélkül, hogy egy szót is szólt volna, gyorsan felmászott a kapu tetéjére, a nagy kőhasábra, melyet, a mint már előbb elmondtam, jóformán csak a vastag faágak tartottak vissza a lezuhanástól. Balkezével megfogózva, jobb jával csapást csapás után mért a legvastagabb ágakra s egyiket a másik után választá el a törzstől. Mindjárt megértettük, mi szándékkal van, hogy kétszáz tonnányi követ akar a lépcsőn a gyilkosok fejére zudítani.

— Az égre mondom, ez aztán jó felelet előbbi kérdésemre, — kiáltott fel a sennor. Kis vártatva hozzátette: Jöjj le onnan Molas, ha a kő lezuhan, te is vele esel s pozdorzává zúz.

— Nem tesz semmit, — felelé Molas, — végorám ugyanis eljött, a golyó átjárta bensőmet s el fogok vérzeni. A mint már sejtém is, ezen a szent helyen fog elérni a halál. Imádkozzanak lelkem üdvéért és aztán Isten önökkel!

— Isten veled! te derék ember, — kiáltá fel a sennor, — ha fejszém volna, én is melléd mennék.

— Isten veled, Molas testvér, igaz szolgálja a Szívnek! — szóltam én, — arról biztos lehetsz, hogy emléked élni fog szívünkben.

Már három ág el volt törvéstől választva, csak a negyedik volt még épen s Molas most kétségbeesésáda erővel erre vetette magát.

(Folyt. köv.)

Laptulajdonos: a Csokonai-nyomda.

NYILT-TÉR.

Minthogy a tavasz előre haladásával ocsosmót, gyermeket és felnőttet egyaránt fenyeget a járványok veszélye, ismét csak a minden alkalommal hálásan fogadott

MOHAI

ÁGNES-forrásunk

vizének használatát ajánljuk. Egyrészt, mert olcsó, igen kellemes és tiszta ivóvíz lévén, a tavaszi és nyári évszakokban kedvelt élvezetserként szerepel, másrészt, mert dús szénsavtartalmánál fogva, specífus óvszer is a tífus, cholera és a gyermekek tífoid-szerű tavaszi-nyári hasmenése ellen. Ehhez járul még, hogy a csecsemőt is megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes hurutos bélbántalmak ellen, míg szoptatója a víz használata folytán nagyon kedvező összetételű és bőséges tejet nyer. A már meglévő gyomor- és bélhurutot gyermekeknél és felnőtteknél gyógyítja. Kellemesen hatván be szénsavánál fogva a gyomor és bél idegeire: a gyermekek lázas megbetegedéseknél pedig nélkülözhetetlen, hűtő, hughajtó és a szomjat o illapító hatásánál fogva.

== Kedvelt borviz. ==

A Mohai Ágnes-forrás

kezelősége.

Főraktár:

ÉDESKUTY L.

cs. és kir. udvari szállító

BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógytárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Kiadó urilakás

Kossuth-utcán 26. sz. alatt,

földszint az utczára 5 szoba, üveges előszoba és mellékhelyiségek azonnal bérbevehető. Szép udvar, jóvizű kut, mosóház.

Értekezhetni Kardos László Kossuth-utcai üzletében.

Varga Pál ezimbalomgyártónál a ki

ezimbalmot

vesz

ingyen fog megtanulni ezimbalmozni

a nála megjelent ezimbalom iskolából, tanár avagy tanítás segélye nélkül s a ki egy héten csak egy órát is áldozhat reá naponként és nem képes felfogni, annak köteles vagyok visszaadni a ezimbalom vétel árát hiány nélkül.

Üzlet: Budapest, VIII. ker. Rökk Szilárd-utca 3. szám, a népszínház mellett.

Képes nagy arjegyzéket ezimbalomokról ingyen küldök.

Egy utczai

uri lakosztály

II. emeleten és egy I. emeleti

irodahelyiség

augusztus 1-től

kiadó

Piacz-utca 32. szám.

Bővebbet

Szedlák és Vámos
czégnél.

KÖNYVKÖTÉSZET. PAPIRKERESKEDÉS.

CSOKONAI-NYOMDA

DEBRECZEN, KOSSUTH-UTCZA 13. SZ.

Ajánlkozunk a sokszorosító-szakmába vágó mindennemű munkák elkészítésére. Modern berendezésünkkel és kitűnő munkaerőnkkel a legnagyobb igényeket is kielégíthetjük.

Könyvnyomdánkban mindennemű egyszerű, de izléses nyomtatványok, valamint művészies kivitelű diszmunkák is készülnek és pedig:

KERESKEDŐK RÉSZÉRE:

Árjegyzékek, körlevelek, számlák, jegyzékek, levélpapírok és borítékok, címek, csomag-jegyek, áru-mintajegyek, bevásárlási könyvecskék, üzleti kártyák, csinos reklámplakátok és egyéb nyomtatványok.

TANINTÉZETEK RÉSZÉRE:

Az összes naplók, osztálykönyvek, díszes bizonyítványok, havi és évi értesítők, jegyzőkönyvek és tankönyvek.

ÜGYVÉDEK RÉSZÉRE:

A legtöbb nyomtatványt raktáron tartjuk, a készleten nem levőt pedig — bármily mennyiségben — a legrövidebb idő alatt készítjük el.

PÉNZINTÉZETEK RÉSZÉRE:

Mindennemű üzleti könyvek és egyéb kezelési nyomtatványok, u. m.: napi ıvek, lejáratı jegyzékek, sorsolási értesítések és egyéb ismertetések csinos fızetekben, szerzıdések kötelezvények, váltók, biztosítási okiratok stb.

VIGALMI RENDEZŐK RÉSZÉRE:

Izléses kivitelű bálı meghıvók, szinlapok, programok, beléptı jegyek, díszes táncrendek, stb.

KÜLÖNBÖZŐ ALKALMAKRA:

Eljegyzési és esketési jegyek és egyéb családi értesítések elegáns kartonra vagy mindennemű új divatú finom papírra nyomva, névjegyek, levélpapírok stb.

Könyvkötészetünk a modern technika eszközeivel dusan felszerelt könyvkötészet és diszmű-intézet, elvállalja gyors, olcsó és izléses elkészítését:

Iskolai könyvek,
Könyvtárak,

Ipari és kereskedelmi könyvek,
Nyomtatványok,
Díszes táncrendek

Emlékkönyvek,
Albumek,

és minden e szakmába vágó különlegességeknek.

Ajánljuk a kor igényeinek megfelelően berendezett

Papirkereskedésünket

melyben a legjobb minőségű papír-, író-, rajz- és festészeti szerek kaphatók. Ajánljuk továbbá dusan felszerelt papírgyári raktárunkat, mindennemű irodalmi, csomagoló-, levélpapírok beszerzésére, továbbá iskolai írkaék és fızetek, tollak, tollszárak, teljes irodalmi és iskolai berendezésekre.

A Debreczeni Ellenőr

kiadóhivatala a legjutányosabb áron vállal hirdetések felvételét és izléses kivitelben.

Minden munka a legnagyobb gonddal kiállítva mindamellet más kezdetleges kivitelnél olcsóbb áron.